

5 APR 2013
F13-028

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 2730 3500 GS Utrecht

Aan het bestuur van de
Stichting Dunamare Onderwijsgroep
Postbus 4470
2003 EL HAARLEM

Locatie Utrecht
Park Voorn 4
Postbus 2730
3500 GS Utrecht
www.onderwijsinspectie.nl

Contact
T (088) 669 68 32
F (088) 669 60 50
b.heeres@owinsp.nl

Onze referentie
3511932/19T1-3/OKV/vmbo-b/k

Uw referentie

Datum 04 april 2013
Betreft Aanbiedingsbrief definitief rapport van bevindingen OKV

Kopie aan
aan de directie van de school

Bijlage(n)
Definitief rapport van
bevindingen onderzoek naar
kwaliteitsverbetering

Geacht bestuur,

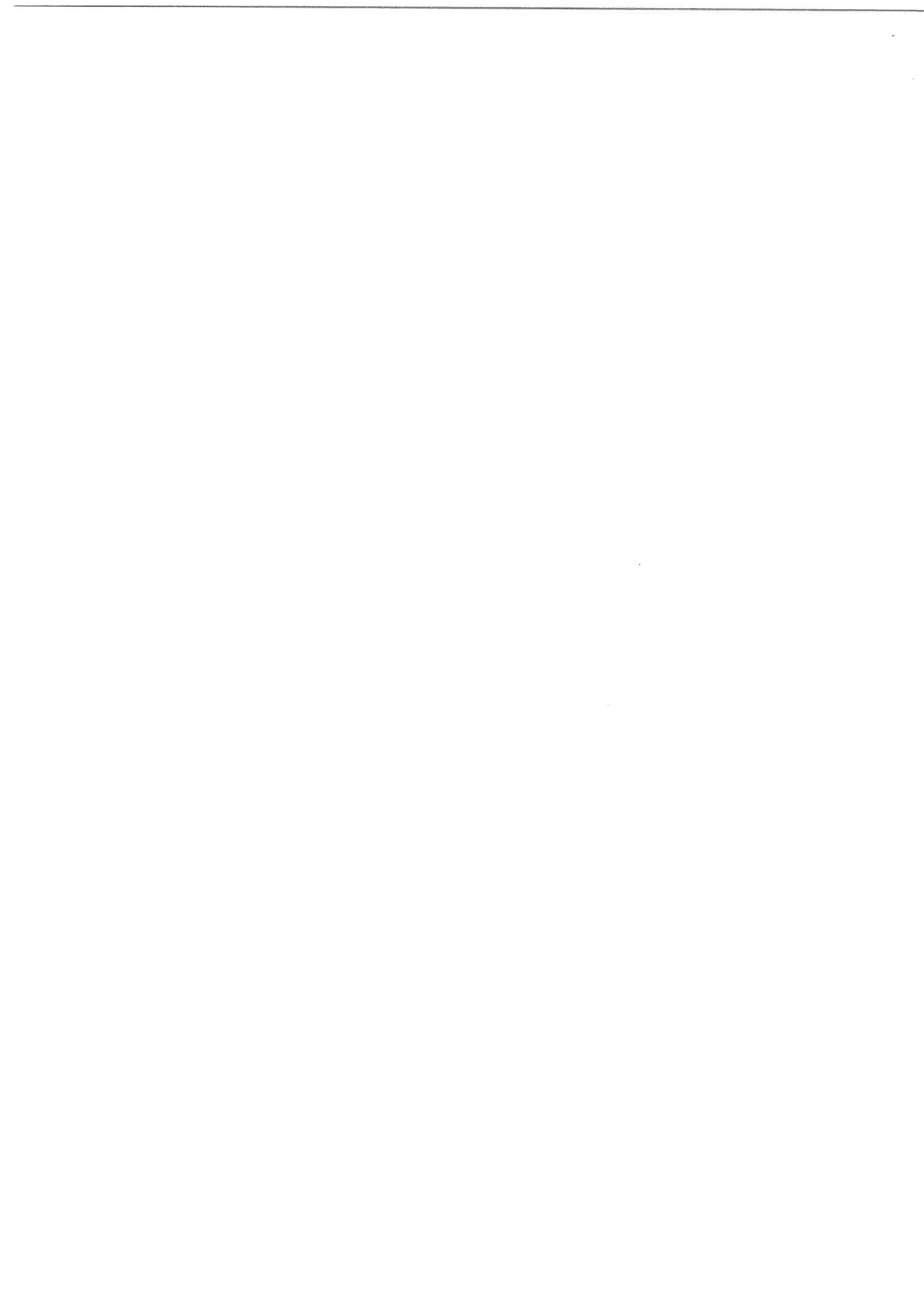
Hierbij ontvangt u het definitieve rapport met de bevindingen van het onderzoek naar kwaliteitsverbetering dat de inspectie in het kader van het traject van intensief toezicht heeft uitgevoerd op het Hoofdvaart College, afdeling vmbo-basis en vmbo-kader te Hoofddorp op 30 januari 2013. De inspectie gaat ervan uit dat u de betreffende Hoofdvaart College, afdeling vmbo-basis en vmbo-kader te Hoofddorp en de medezeggenschapsraad en/of de Raad van Toezicht onverwijld op de hoogte stelt van dit rapport.

Op de inhoud van het conceptrapport is geen reactie binnengekomen.

Vier werkweken na de definitieve vaststelling wordt het rapport van bevindingen openbaar gemaakt. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen deze vier werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als extra hoofdstuk aan het rapport toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

drs. C.L.G. Sluis
de inspecteur van het onderwijs

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

Onderzoek naar Kwaliteitsverbetering (OKV)

HOOFDVAART COLLEGE

afdelingen vmbo-basis en vmbo-kader

Plaats: Hoofddorp
BRIN-nummer: 19TI-03
Hummingbirdnummer: 3500934
Onderzoek uitgevoerd op: 30 januari 2013
Conceptrapport verzonden op: 4 maart 2013
Rapport vastgesteld te Utrecht op: 4 april 2013

Reproductie van het rapport zonder toestemming van de inspectie of de school/instelling vindt niet plaats anders dan in zijn volledige vorm.

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 30 januari 2013 een onderzoek uitgevoerd op het Hoofdvaart College, afdelingen vmbo-basis en vmbo-kader, te Hoofddorp om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling en over de naleving van wet- en regelgeving.

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

De inspectie heeft voor het Hoofdvaart College, afdelingen vmbo-basis en vmbo-kader, een risicoanalyse uitgevoerd. Uit deze analyse kwam naar voren dat de opbrengsten wat betreft de examencijfers op deze afdelingen zodanig verbeterd zijn, dat zij - berekend over de schooljaren 2010, 2011 en 2012 - voldoende zijn. Als gemiddelde examencijfer voor de afdeling vmbo-basis is nu 6,8 gescoord en voor de afdeling vmbo-kader 6,4. Het verschil se-ce blijft binnen de norm die de inspectie acceptabel vindt. Voor de rendementsgegevens kijkt de inspectie naar de opbrengstenkaart 2012 (gegevens over de jaren 2009, 2010 en 2011); die liggen in totaal in de bovenbouw nog niet op het gemiddelde.

De Inspectie van het Onderwijs voert daarom vervroegd een onderzoek naar kwaliteitsverbetering uit om vast te stellen of de normindicatoren in de kwaliteit van het onderwijs voldoende zijn. Daarnaast bekijkt ze of verbeteringen verankerd zijn in de schoolorganisatie (kwaliteitszorg).

Toezichthistorie

In 2010 waren de opbrengsten van de afdelingen vmbo-basis en vmbo-kader van het Hoofdvaart College onvoldoende. Uit het kwaliteitsonderzoek, dat op 14 september 2010 is uitgevoerd, bleek dat er een beperkt aantal tekortkomingen waren in de kwaliteitszorg en in de afstemming van het onderwijs op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. De school bood de leerlingen niet altijd reële kansen. Vervolgens is een toezichtplan opgesteld. Op 26 september 2011 is een voortgangsgesprek gevoerd. Op 18 september 2012 heeft de inspectie met het bevoegd gezag van de Onderwijsgroep Dunamare de risicoanalyse besproken en is de afspraak gemaakt vervroegd het OKV uit te voeren, omdat de opbrengsten sterk verbeterd waren.

Onderzoeksoepzet

De inspectie heeft indicatoren onderzocht op de volgende aspecten: de opbrengsten, het onderwijsproces (voor zover bij eerdere onderzoeken onvoldoende), de kwaliteitszorg en de wet- en regelgeving.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd en tijdens het schoolbezoek heeft overhandigd.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal klassen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen. Bovendien heeft de inspectie over de kwaliteit van de indicatoren gesprekken gevoerd met het management.
- Op uw school is verder een gesprek gevoerd met docenten en functionarissen van de zorg.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie en een lid van het College van Bestuur.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het Toezichtkader voortgezet onderwijs 2011. In het jaarwerkplan verantwoordt de inspectie welke wettelijke aspecten zijn onderzocht. Deze documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 zijn de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke voorschriften weergegeven. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2. BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. De indicatoren met een asterisk zijn de normindicatoren; zij spelen een beslissende rol bij de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs.

De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

De inspectie heeft daarnaast onderzocht of wordt voldaan aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Resultaten

	1	2	3	4	5
1.1 * De leerlingen behalen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.				•	
1.2 * De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vmbo-basis.	•				
1.2. * De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de afdeling vmbo-kader		•			
1.3 * De leerlingen van de opleiding vmbo-basis behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.		•			
1.3 * De leerlingen van de opleiding vmbo-kader behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.		•			
1.4 * Bij de opleiding vmbo-basis zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.			•		
1.4 * Bij de opleiding vmbo-kader zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.			•		

Leerstofaanbod

	1	2	3	4
2.1 * De aangeboden leerinhouden in de onderbouw voldoen aan de wettelijke vereisten.			•	
2.2 * De aangeboden leerinhouden in de bovenbouw zijn dekkend voor de examenprogramma's.			•	
2.3 * De school met een substantieel percentage taalzwakke leerlingen heeft bij alle vakken een aanbod aan leerinhouden dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.		•		

Tijd	1	2	3	4
3.1 De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.			•	
3.2 Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen is beperkt.			•	
3.3 De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.		•		
Schoolklimaat				
	1	2	3	4
4.4 * De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			•	
4.7 * Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.			•	
4.8 * De mentoren stimuleren het welbevinden en de motivatie van de leerlingen.				•
Didactisch handelen				
	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	
Afstemming				
	1	2	3	4
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
Begeleiding				
	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
Zorg				
	1	2	3	4
8.2 * De school voert de zorg planmatig uit.			•	
Kwaliteitszorg				
	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6 De school waarborgt de kwaliteit van het schoolexamen en van andere toetsinstrumenten.			•	

Wet- en regelgeving

	nee	ja
N1 Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de verplichte onderdelen (WVO art. 24a en 24c).		o
N2 Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de verplichte onderdelen (WVO art. 24 en 24c).		o
N3 Door of namens het bestuur is het vastgestelde zorgplan van het samenwerkingsverband naar de inspectie gestuurd en dit zorgplan bevat de verplichte onderdelen (WVO art. 10h).		o
N4 Door of namens het bestuur zijn het Examenreglement en het PTA naar de inspectie gestuurd en beide voldoen inhoudelijk aan de wettelijke vereisten (Eindexamenbesluit art. 31).		o
N5 De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke vereisten (WVO art. 10, lid 2; 10b, lid 2; 10d, lid 2; 10f, lid 3a; 11c, lid 1b; 12, lid 5).		o

2.2 Beoordeling

Algemeen beeld

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs op de afdelingen vmbo-basis en vmbo-kader van het Hoofdvaart College te Hoofddorp vanaf het moment van dit bezoek als voldoende. Dit oordeel is gebaseerd op de volgende overwegingen. De opbrengsten zijn, afgemeten aan de prestaties van de leerlingen over de afgelopen drie jaar (2009, 2010 en 2011) nog onvoldoende. De inspectie heeft echter nadrukkelijk ook de examengegevens van 2012 bij het driejarig overzicht betrokken en dan blijkt dat het gemiddelde cijfer (2010, 2011 en 2012) op beide afdelingen op een voldoende zal uitkomen op de opbrengstenkaart 2013. De inspectie constateert dat er sprake is van een duidelijke verbetering van de examenresultaten, waarbij ook voor het lopend examenjaar weer op redelijke resultaten kan worden gerekend. Het rendement van de bovenbouw van beide afdelingen blijft over drie jaren berekend nog wel onvoldoende en is een verbeterpunt.

Het onderwijsproces vertoont voornamelijk tekortkomingen op het gebied van de afstemming op individuele leerbehoeften en is voor de overige te beoordelen aspecten van voldoende kwaliteit. De school werkt in haar kwaliteitszorg in toenemende mate systematisch; de inspectie heeft de kwaliteitszorg als voldoende beoordeeld.

De school leeft de onderzochte wet- en regelgeving na.

Toelichting

Het bovenstaande algemene oordeel van de inspectie wordt hieronder toegelicht. Daarbij komen voor zover van toepassing achtereenvolgens de in de inleiding genoemde aspecten aan bod: de opbrengsten, het onderwijsproces, de kwaliteitszorg en de wet- en regelgeving.

Opbrengsten

Na het inspectiebezoek van 2010 heeft de school een verbetertraject in gang gezet. De verbeteringen behelsden maatregelen, die gericht waren op zowel de korte termijn als wel voor de lange termijn. Zowel het toelatings-, het toets- als het bevorderingsbeleid zijn aangepast. Leerlingen met een te laag niveau worden niet meer toegelaten. Strengere bevorderingsnormen hebben in eerste instantie tot een teruggang in het bovenbouwrendement geleid: meer leerlingen bleven zitten of verlieten de school. In 2012 heeft dit beleid echter al tot veel betere examenresultaten geleid: het gemiddelde examencijfer ligt bij beide afdelingen 0,5 hoger dan het jaar ervoor. Dit beleid wordt nu verankerd in het schoolbeleid. Zo leggen leerlingen nu in elk leerjaar genormeerde voortgangstoetsen af. De resultaten die leerlingen behalen voor het schoolexamen worden preciezer gevolgd.

Volgens de leraren is er sprake van een verschuiving van de focus: van gerichtheid op het klassenklimaat naar gerichtheid op het lesprogramma en het examen. Binnen die verschuiving past ook het heroprichten van vakgroepen en aanpassingen in het programma van toetsing en afsluiting.

Het onderwijsproces

Enkele jaren geleden had de school besloten om alle vakken in de onderbouw aan te bieden in de vorm van leergebieden. Dat bleek geen succes. De school heeft daarom besloten aparte vakken in te voeren, met name voor de talen en voor wiskunde/rekenen. Nu de prestaties bij Nederlandse taal en rekenen gekoppeld worden aan referentieniveaus, is ook de discussie in de school losgebarsten over hoe deze te realiseren. Voor rekenen heeft dit al geleid tot een concreet beleidsplan, voor taal nog niet.

Tijdens de lessen die de inspectie bezocht, was sprake van een voldoende pedagogisch klimaat. Leraren en leerlingen tonen voldoende respect en betrokkenheid bij elkaar. Veel lessituaties zijn echter complex, omdat leerlingen van verschillend niveau (basis én kader) en met verschillend leergedrag (met én zonder lwoo-indicatie) bij elkaar in één groep zitten. Leraren geven in deze omgeving wel voldoende gestructureerd en op niveau les. Maar zij komen ogen en oren te kort om alle leerlingen voldoende persoonlijk van feedback te voorzien. De schoolleiding verklaart de complexiteit van de klassensamenstelling vanuit het grote aantal keuzes in klassenprofilering (sport- en kunstklassen), in afdelingsprofilering (een aparte sdv-afdeling) en in onderwijssoorten (nu ook de vmbo-g/t-leerweg mogelijk), dat leerlingen op het Hoofdvaart College mogen maken. Dit leidt soms tot financieel onhaalbare kleine groepen, die dan worden samengevoegd. De inspectie acht herbezinning op dit aanbod gewenst in het licht van het realiseren van optimale lessen en resultaten. Met name is bezinning nodig op hoe leerlingen het gewenste niveau op vmbo-kader behalen. Daarnaast is aandacht nodig voor het efficiënt benutten van de onderwijstijd.

De leerlingenbegeleiding en -zorg is voornamelijk belegd bij de teams en de teamleiders. Leerlingen worden regelmatig in de teamvergaderingen besproken en er worden afspraken gemaakt, bijvoorbeeld om leerlingen op eenzelfde wijze aan te spreken. Ook ouders worden meer bij het leerproces betrokken. In toenemende mate worden de afspraken weer geëvalueerd; hier kan echter nog een verbeterlag worden gemaakt. Daarnaast is er in toenemende mate overleg met de specialisten van het zorgadviesteam.

De kwaliteitszorg

Een grote verbetering is dat op alle niveaus draagvlak is voor ingezette verbeteringen en er individueel besef van de vraag naar kwaliteit is. Dit is een duidelijke uitkomst van het verbeterplan uit 2010.

De sturing gericht op kwaliteit en resultaat is in de organisatie op alle verschillende niveaus nu duidelijk belegd. Een van de uitingen daarvan is de invoering van de gesprekcyclus inzake het functioneren van docenten. Daarnaast is evaluatie van de behaalde resultaten nu belegd bij vakgroepen en zijn vakgroepcoördinatoren aangesteld met een duidelijk taak.

Lesbezoek met het oog op kwaliteitsverbetering van het lesgeefgedrag komt op het Hoofdvaart College nog niet veel voor. Op dit punt kan meer winst worden geboekt.

De school staat aan de vooravond van de ontwikkeling van een nieuw schoolplan. Er is een procedure ontworpen hoe meer leden van het personeel hierbij betrokken kunnen worden.

Met de invoering van een protocol voor de totstandkoming en de beoordeling van toetsen tracht de school de kwaliteit ervan te verbeteren. In verband met de kwaliteit van de toetsen wil de schoolleiding nog vervolgstappen zetten. Al met al kan de inspectie concluderen dat de borging van de onderwijskwaliteit in de afgelopen periode is toegenomen.

3. TOEZICHTARRANGEMENT

Op grond van de eerder genoemde bevindingen kent de Inspectie van het Onderwijs aan de afdelingen vmbo-basis en vmbo-kader van het Hoofdvaart College het basisarrangement toe. Hiermee wijkt zij beredeneerd af van de beslisregel om het nieuwe arrangement pas toe te kennen na het verschijnen van de onderwijskaart in 2013.